

pochodů a z úrazů, ježto se přihazují v obvodu pobřišnice, neliší se vůbec od podobných proměn, kteréž bývají v pohrudnici, a mají se tedy posuzovati dle pravidel, při pohrudnici udaných.

Odchytky se samy objeví při ohledávání jednotlivých útrob břišních. Výpotky, ježto se týkají pobřišnice samotné, mohou býti buď po celé pobřišnici, aneb jen místem a to více ohraněné; při tom budiž udáno: zdali následkem nadřečených výpotků jest pobřišnice více neb méně pevně slepena; zdali jsou útroby břišní mezi sebou a se stěnami břišními srostlé krátkým, napnutým, povolným, páskovitým neb nitovitým vazivem; zdali při ohraněném, vakovitě zavřeném zánětu pobřišnice pronikl talov do hmoty ústrojů, které pobřišnice obaluje a do vrstev, pod ní ležících, i zdali tam jsou provrtaniny; to vše budiž připomenuto, ať to pochází od chorob aneb od úrazů.

§. 81.

Abyste mohla játra náležitě vyšetřiti, přereže se svaz jaterní oblý a zavěšující, i jestli kde čeho chorobně přirostlého; po tom se udá: jak veliká jsou játra; zvláště: zdali jich značně přibýlo neb ubylo; a to buď celých jater nebo jen jednoho laloku nebo jen malé částky; zdali tím jednotlivé průměry jater aneb jich poloha jsou změněny; zdali jsou kraje, zvláště přední, značně skráceny, stlouplé, oblé, zostřelé; zdali jest povrch hladký a rovný, zrnatý, žláznatý, uzlovitý, laločnatý; zdali jest jaterní syrovatečná blána kalná a stlouplá aneb patrně jemná a tenká. Na to budiž popsáno: jakou mají játra barvu, zdali bledou, jasně neb tmavě hnědou, přišedivělou aneb žlutou jako vosk atd.: jak jsou krevnatá; jak jsou tuhá, jsouli totiž měkká, těstovitá, pevná, křehká, houževná jako kůže, tvrdá; jak se k sobě mají obě jaterné látky, zdali jest jedné značně více než druhé a jaké jsou; mnoholi mají játra tuku, což se jeví na utřené čepeli nožíku, když se jím do nich zařizlo; jaký jest povrch na ploše řezové, jeli hladký, jemně nebo hrubozrný, jestli barvy veskrz stejné neb na rozličných místech rozličné; zdali jest v dužině větší neb menší hojnost tuhé, fibroidné, mozolovité tkaniny; zdali jsou v dužině výpotky, patvorky, ježto zrníčka jaterní obklopují; jsouli tu hlízy, a nečiníli tyto hlízy průchody do sousedních ústrojů. Podobně hleděti třeba, jak jdou žlučovody; jak jsou velké; zdali jest v nich tekutá neb zhuštělá žluč neb žlučné slitiny, a zdali jsou průchodné.

Pakli tu jest jaký úraz, budiž zvláště zřetel k tomu obracen, jestli jen povrchní aneb pronikli do hloubky; porušili důležité cevy krevní a žluční; pocházeli to od toho úrazu, že se krev anebo žluč rozlila a jak značně se jí rozlilo.

Při žlučném měchýřku budiž popsáno: jak jest veliký, jak široký; co jest v něm obsaženo, jak toho jest mnoho, jakou to má barvu, a jak jest to husté;